

GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA S PRIMJERIMA

Šarić, Mateo

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split / Sveučilište u Splitu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:228:135390>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of University Department of Professional Studies](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Stručni prijediplomski studij Računovodstvo i financije

Mateo Šarić

ZAVRŠNI RAD

GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA S PRIMJERIMA

Split, rujan 2023.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Stručni prijediplomski studij Računovodstvo i financije

Predmet: Porez na dohodak

ZAVRŠNI RAD

Kandidat: Mateo Šarić

Naslov rada: Godišnja porezna prijava s primjerima

Mentor: Dr.sc. Miletić Marko, profesor stručnog studija

Split, rujan 2023.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. POREZ NA DOHODAK	2
2.1. Razvoj poreza na dohodak	3
2.2. Pojmovno određenje i značaj	4
2.3. Obveznici poreza na dohodak	7
3. GODIŠNJI I KONAČNI DOHODAK.....	9
3.1. Godišnji dohodak	10
3.2. Konačni dohodak	11
4. DOHODAK OD NESMOSTALNOG RADA	13
4.1. Primici od nesamostalnog rada	14
4.2. Primici koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada.....	16
4.3. Izdaci po osnovi nesamostalnog rada	17
4.4. Primjer obračuna plaće sa JOPPD-om.....	17
5. GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA.....	23
5.1. Obveznici godišnje porezne prijave.....	23
5.2. Poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak	24
5.3. Godišnja porezna prijava na primjeru pomoraca	24
6. GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA – PRIMJERI	29
6.1. Primjer povrata poreza na dohodak za mlade osobe.....	29
6.2. Primjer gubitka prava na uvećanje osobnog odbitka za dijete.....	30
6.3. Primjer povrata poreza zbog rođenja djeteta	31
7. ZAKLJUČAK.....	32
LITERATURA	34

POPIS TABLICA.....	36
POPIS SLIKA.....	36

SAŽETAK

Godišnja porezna prijava s primjerima

Značaj poreza se odražava u društveno-ekonomskom i političkom životu suvremenih država. Svrha poreza se očituje u prikupljanju prihoda radi pokrivanja rashoda, a javljaju se kao prisilna novčana davanja državi. Porez koji najviše utječe na blagostanje pojedinaca i zajednice je porez na dohodak. Dohodak koji se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, prema izvoru dohotka je dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugi dohodak. Porez na dohodak se konačno utvrđuje temeljem godišnje porezne prijave koju porezni obveznik mora podnijeti nadležnoj Poreznoj upravi prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Godišnja porezna prijava i primjena posebnog postupka ovise o ostvarenim izvorima godišnjeg dohotka te su porezni obveznici koji podnose godišnju poreznu prijavu u istoj dužni iskazati sve ostvarene godišnje dohotke.

Ključne riječi: porezi, dohodak, porez na dohodak, godišnja porezna prijava

SUMMARY

Annual tax return with examples

The significance of taxes is reflected in the socio-economic and political life of contemporary states. The purpose of taxes is manifested in the collection of income to cover expenses, and they appear as forced monetary contributions to the state. The tax that most affects the well-being of individuals and the community is the income tax. Income that is taxed according to the provisions of the Income Tax Act, according to the source of income, is income from self-employment, income from property and property rights, income from capital, income from insurance and other income. Income tax is finally determined on the basis of the annual tax return that the taxpayer must submit to the competent Tax Administration according to his place of residence or habitual residence. The annual tax return and the application of a special procedure depend on the realized sources of annual income, and taxpayers who submit the annual tax return are obliged to declare all realized annual incomes.

Keywords: taxes, income, income tax, annual tax return

1. UVOD

Porez na dohodak je najznačajniji od svih javnih prihoda. Javlja se kao prisilni oblik prikupljanja financijskih sredstava od strane poreznih obveznika te je ključan za punjenje lokalnih i državnog proračuna, a samim time i normalno funkcioniranje države. Predmet ovog završnog rada je godišnja porezna prijava kojom se konačno utvrđuje porez na dohodak.

Cilj ovog završnog rada je definirati ulogu i značaj godišnje porezne prijave u obračunu poreza na dohodak.

Rad se sastoji od sedam međusobno povezanih dijelova.

U prvom dijelu nakon uvoda se pobliže objašnjava pojam poreza na dohodak, njegova uloga te značaj za zajednicu. Prikazan je porezni sustav Republike Hrvatske, razvoj poreza na dohodak u svijetu i Republici Hrvatskoj, izvori dohotka te obveznici poreza na dohodak.

Treće poglavlje se bavi pojmovima godišnjeg i konačnog dohotka. Prikazane su vrste primitaka koje se smatraju godišnjima te one koji se smatraju konačnim primicima. Pobliže je prikazana razlika između godišnjeg i konačnog dohotka te su prikazani koeficijenti za obračun osobnog odbitka.

Četvrto poglavlje se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada. Prikazana je shema obračuna poreza iz plaća, primici po osnovi nesamostalnog rada, što se ne smatra primicima od nesamostalnog rada te izdaci po osnovi nesamostalnog rada. Također je prikazan primjer obračuna plaće s JOPPD-om.

Peto poglavlje se bavi godišnjom poreznom prijavom. Prikazana je njena uloga, obveznici podnošenja godišnje porezne prijave, poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak te je opisan postupak godišnje porezne prijave na primjeru pomoraca.

U šestom poglavlju su prikazani primjeri godišnje porezne prijave.

U posljednjem poglavlju su iznijeti zaključci i spoznaje iz prethodnih dijelova rada.

2. POREZ NA DOHODAK

Porezi imaju daleku povijest koja seže sve do plemenskih zajednica čiji su članovi odvajali svoj plijen za dobrobit cjelokupne zajednice. U današnje vrijeme, značaj poreza se odražava u društveno-ekonomskom te političkom životu suvremenih država. Svrha poreza se očituje u prikupljanju prihoda radi ostvarivanja fiskalnih ciljeva, točnije, pokrivanja rashoda. Najjednostavnije rečeno, porezi su prisilna novčana davanja državi, radi pokrivanja rashoda cjelokupnog društva. Porezi su dakle obligatorna davanja državi koja ne ovise o volji pojedinca. Nikada nisu ukinuti u društvu već su s vremenom sve više dobivali na značaju.

U Republici Hrvatskoj se zdravstvo, obrazovanje, socijalna skrb, javna sigurnost i slično smatraju besplatnima. Oni naime i jesu besplatni, ali je država prisiljena pronaći način za financiranje istih te omogućavanje životnog standarda kakvog građani uživaju. Država je dakle prisiljena pribaviti novac od svojih građana te oporezivanje najčešće predstavlja najpraktičniji način pribavljanja novca. Plaćanje poreza je neizbježno te svaki građanin koji dobije plaću, koristi se određenom uslugom ili kupi neki proizvod snosi teret poreza. Porezni sustavi se razlikuju od države do države, ali ono što je karakteristično je da glavninu poreznog tereta snose sami građani.

Porezni sustav Republike Hrvatske je sastavljen od više poreznih oblika pa se shodno tome smatra pluralnim poreznim sustavom. Porezni oblici poreznog sustava su:¹

1. Državni porezi- porez na dodanu vrijednost, porez na dobit, posebni porezi i trošarine (posebni porez na motorna vozila, posebni porez na kavu i bezalkoholna pića, porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila te Trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije)
2. Županijski porezi- porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila, porez na automate za zabavne igre)
3. Gradski ili općinski porezi- prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina, porez na promet nekretnina

¹ Porezna uprava. Porezni sustav Republike Hrvatske. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naslovna_tablica_psrh.aspx (29.4.2023.)

4. Zajednički porez- porez na dohodak
5. Porezi na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću- lutrijske igre, igre u casinima i igre klađenja
6. Naknada za priređivanje nagradnih igara- propisana uplata priređivača nagradnih igara u korist Crvenog križa

Porez koji najviše utječe na blagostanje pojedinaca i zajednice je porez na dohodak.

2.1. Razvoj poreza na dohodak

Porez na dohodak je relativno nov pojam. Njegov prethodnik je bila glavarina koja je uvedena u Engleskoj 1798. godine u svrhu financiranja rata protiv Napoleona. Potom je i Pruska počela ubirati porez na dohodak što se proširilo i na ostatak svijeta. Pojam poreza na dohodak se uvodi 1959. nakon Drugog svjetskog rata.² Porez na dohodak se u vremenskom razdoblju od malo više od dvjesto godina ubirao primjenom tri osnovna oblika:³

1. Engleski- korišten u Velikoj Britaniji da bi se u kratkom vremenu proširio na zemlje Commonwealtha. Ono što je važno kod ovog oblika je oporezivanje prvenstveno jednim proporcionalnim porezom na dohodak. Ukoliko taj dohodak prijeđe određeni iznos, na njega se primjenjuje i nadporez koji se ubire primjenom progresivne tarife.
2. Germanski oblik- obuhvaća dohodak odnosno prihode te se smatra jedinstvenim porezom na dohodak čije se oporezivanje obavlja primjenom progresivne tarife
3. Romanski- je višečlani oblik poreza na dohodak kojim se zasebno oporezuju pojedinačne vrste porezu podložnih prihoda, dijelom proporcionalno, a dijelom regresivnim pojedinačnim porezima, da bi se zatim ukupan iznos svih tih prihoda oporezivao dopunskim progresivnim porezom još jednom.

S vremenom su svi ovi oblici poreza na dohodak postali mješoviti porezni sustavi, a porez na dohodak je postao jedan od najznačajnijih državnih prihoda koji dolazi u različitim oblicima te se javlja u razvijenim poreznim sustavima.

² Jelčić, B. (1997) Javne financije. Zagreb: Informator, str. 162.

³ Jelčić, B. (2011) Porezi opći dio. Zagreb: Visoka poslovna škola Libertas, str. 121.

Zakon o porezu na dohodak se u Republici Hrvatskoj donosi krajem 1993. godine te se počinje primjenjivati od 1.1.1994. godine. Od svog donošenja, ovaj zakon je doživio brojne izmjene te čak tri nova zakona. Trenutno je na snazi Zakon o porezu na dohodak koji je donesen od strane Hrvatskog sabora 2. prosinca 2016, a na snagu je stupio prvim danom 2017. godine.⁴

2.2. Pojmovno određenje i značaj

Porezi su kroz povijest bili uvjetovani političkim, ekonomskim, socijalnim i drugim čimbenicima. Nisu uvijek imali jednak značaj za društvo ali njihova je uloga s vremenom sve više rasla te su sve više dobivali na značaju. Danas se smatraju jednim od najvažnijih prihoda države bez kojih država ne bi mogla funkcionirati u financijskom sustavu.⁵ Porez na dohodak se poput ostalih poreza javlja kao prisilni oblik davanja nametnut od strane države te ima dominantnu fiskalnu ulogu. Njegov značaj se očituje u razvoju gospodarstva, doprinosu u prikupljanju javnih prihoda te sveukupnom jačanju države.

Osnovne karakteristike poreza na dohodak su:⁶

- Predmet oporezivanja
- Osnovica poreza na dohodak
- Oporeziva porezna osnovica
- Povod oporezivanju
- Porez na dohodak je direktni porez
- Subjekt oporezivanja

Predmet oporezivanja porezom na dohodak su ukupni prihodi poreznog obveznika takozvani sintetički dohodak. Postoje i porezi koji za razliku od poreza na dohodak oporezuju pojedine dijelove dohotka te se nazivaju analitičkim porezima. Dakle, za razliku od poreza na dohodak

⁴ Narodne Novine. Zakon u porezu na dohodak. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_12_115_2525.html (6.5.2023.)

⁵ Lešić, D. i Balog, A. (2021) Temelji poreznog sustava. Zaprešić: Veleučilište Baltazar, str.3

⁶ Jeličić, B. (2011) Porezi. Zagreb: Visoka poslovna škola Libertas, str. 119.

oporezuju samo neke od prihoda. Tako kod nekih poreznih sustava postoje primjerice porez na prihod od honorarnog rada i porez na prihod od autorskih prava.

Kod utvrđivanja predmeta oporezivanja se zapravo utvrđuje obuhvat dobra koje se oporezuje tim porezom. Naime, utvrđuje se predmetni obuhvat porezne obveze kojeg čine njegova sadržajna i teritorijalna dimenzija. Sadržajna dimenzija u utvrđivanju predmeta oporezivanja daje odgovor na pitanje na koji je dio ekonomske snage poreznog obveznika usmjereno oporezivanje dohotka dok teritorijalna dimenzija determinira prostor na kojem on nastaje.⁷

Porezna osnovica je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, umanjena i uvećana prema odredbama Zakona o porezu na dobit.⁸

Porez na dohodak je specifičan po tome što se smatra najosobnijim porezom. Veličina na koju će se u konačnici primijeniti odgovarajuća porezna stopa kako bi se utvrdilo konačno opterećenje porezom na dohodak nije porezna osnovica već oporeziva porezna osnovica. Kod oporezivanja primjenom poreza na dohodak se priznaju specifične porezne olakšice i oslobođenja vezana uz poreznog obveznika kao što su egzistencijalni minimum, određeni odbici vezani uz obiteljski i bračni status i slično. Kod oporezivanja se od neto dohotka ponajprije odbijaju te olakšice kako bi se dobila individualna oporeziva porezna osnovica na račun koje porezni obveznik plaća onoliko poreza koliko se dobije kada se na dobivenu visinu oporezivog dohotka primjeni predviđena porezna stopa. Stoga porez na dohodak možemo definirati kao „direktni porez usmjeren na dohodak, čija je veličina povezana s fizičkom osobom određenih, za oporezivanje relevantnih svojstava, s ciljem da zahvati poreznu sposobnost nastalu kao rezultat propisane aktivnosti, ali uz uzimanje u obzir osobnih okolnosti poreznog obveznika.“⁹

Što se tiče povoda oporezivanja, porez na dohodak se oslanja na oporezivanje stečenog dohotka te za njegovo oporezivanje nije bitno je li, u kojoj mjeri i za koje svrhe utrošen dohodak, nego koliki

⁷ Arbutina, H. (1997) Određivanje osobnog i predmetnog obuhvata porezne obveze pri oporezivanju dohotka i dobiti. Zagreb: Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, str.162.

⁸ Porezna uprava. Porezna osnovica. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitPoreznaOsnovica.aspx (6.5.2023.)

⁹ Petersen, H.G. (1988). Finanzwissenschaft. Stuttgart: Kohlhammer, str. 13

je dohodak poreznog obveznika u određenom vremenskom razdoblju bez obzira u koje je svrhe obveznik koristio dohodak.

Ovdje se radi o direktnom, odnosno neposrednom porezu koji se plaća prije i neovisno o trošenju dohotka. Ono što je karakteristično za direktne poreze je da ih porezni obveznik plaća neposredno i ne može ih prevaliti na drugog poreznog subjekta. Plaća se iz tekućeg prihoda i tereti obveznika koji ostvaruje prihod.

Subjekt oporezivanja je isključivo fizička osoba što nije potrebno posebno naglašavati jer se sam dohodak po svojoj biti odnosi na fizičke osobe.

Dohodak koji se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, prema izvoru dohotka jest:¹⁰

- dohodak od nesamostalnog rada
- dohodak od samostalne djelatnosti
- dohodak od imovine i imovinskih prava
- dohodak od kapitala
- drugi dohodak.

Dohodak od nesamostalnog rada je razlika između primitaka koji su pritekli u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom razdoblju.

Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja i dohodak od poljoprivrede i šumarstva.¹¹ Dohodak od samostalnih djelatnosti se javlja kao razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju. U poslovne prihode spadaju sva dobra i usluge koji su ostvareni prodajom, dok poslovni izdaci predstavljaju odljeve dobara poreznog obveznika u nekom vremenskom razdoblju, uz izuzeće ulaganja u dugotrajnu imovinu. U izdatke se ubraja i amortizacija.

¹⁰ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 115/2016, čl. 5.

¹¹ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 115/2016, čl. 28.

Dohotkom od imovine i imovinskih prava smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, primitaka od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava u skladu s posebnim propisima, primitaka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava i izdataka koji su poreznom obvezniku u poreznom razdoblju nastali u svezi s tim primicima.¹² Dohodak od imovine i imovinskih prava se također može definirati i kao „dohodak ostvaren iznajmljivanjem nekretnina te vremenski ograničenog ustupanja autorskih prava i drugih primitaka od otuđenih nekretnina i mirovinskih prava.“¹³

Dohodak od kapitala su primici po osnovi kamata, izuzimanje imovine i korištenje usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja, kapitalni dobici, udjeli u dobiti ostvareni dodjelom ili opcijskom kupnjom vlastitih dionica, dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu, a koji su ostvareni u poreznom razdoblju. Pri utvrđivanju dohotka od kapitala ne priznaju se izdaci, osim ako je Zakonom o porezu na dohodak drukčije uređeno.¹⁴ Potrebno je naglasiti da se kao dohodak od kapitala ne smatraju primici po osnovi dividendi i udjela u dobiti ako su iskorišteni za povećanje temeljnog kapitala poduzeća.

Drugi dohodak je razlika između svakog pojedinačnog primitka koji se ne smatra primitkom od nesamostalnog rada (plaće i imovine), samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i propisanih izdataka.¹⁵

2.3. Obveznici poreza na dohodak

Prema Zakonu o porezu na dohodak, porezni obveznik je svaka fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Ako više osoba zajednički ostvaruje dohodak, svaka se osoba zasebno promatra kao porezni obveznik i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku. Poreznim obveznikom se smatra i nasljednik za sve porezne obveze proizašle iz dohotka kojeg je ostavitelj ostvario do trenutka svoje smrti. Nasljednik je u isto vrijeme i porezni obveznik za dohodak koji mu pritječe

¹² Porezna uprava. Dohodak od imovine i imovinskih prava. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/dohodak-od-imovine-i-imovinskih-prava.aspx (6.5.2023.)

¹³ Jurković, P. (2002). Javne financije. Zagreb: Masmedija, str. 308.

¹⁴ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 115/2016, čl. 64.

¹⁵ Ministarstvo financija. Oporezivanje drugog dohotka. Porezne obveze i obvezni doprinosi. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/167_DrugiDohodak.pdf (6.5.2023.)

iz naslijeđenih izvora dohotka. Porez na dohodak se nasljedniku utvrđuje po istom izvoru dohotka po kojem se utvrđivao ostavitelju.¹⁶

U praksi je važno diferencirati je li dohodak ostvaren od strane rezidenta ili nerezidenta. Rezidentom se smatra svaka fizička osoba koja ima prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, dok je nerezident fizička osoba koja nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, ali je zaposlena u državnoj službi Republike Hrvatske na osnovi čega prima plaću.

Oporezivim dohotkom rezidenta se smatra ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, koji je rezident ostvario u tuzemstvu i inozemstvu po načelu svjetskog dohotka, umanjen za osobni odbitak rezidenta. Poreznu osnovicu nerezidenta čini ukupan iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih primitaka, koji nerezident ostvari u tuzemstvu po načelu tuzemnog dohotka, umanjen za osobni odbitak nerezidenta. Kod primitaka koje ostvare fizičke osobe nerezidenti u svojstvu izvođača (umjetnici, sportaši, zabavljači) ne postoji obveza obračuna, uplate i obustave poreza na dohodak kada se za njihove nastupe prema ugovoru sklopljenom s osobom u inozemstvu koja nije fizička osoba plaća naknada toj inozemnoj osobi te se za ista plaćanja, sukladno propisima o oporezivanju dobiti, plaća porez po odbitku.¹⁷

Bitno je naglasiti da pri utvrđivanju oporezivih dohodaka, odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i višestranih međunarodnih sporazuma i ugovora imaju prednost pred tuzemnim zakonom. Republika Hrvatska primjenjuje sintetičko-germanski oblik oporezivanja dohotka čija osnovnica uključuje zbroj svih prihoda tokom jednog poreznog razdoblja.

¹⁶ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 121/19, čl. 2.

¹⁷ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 106/18, čl. 6.

3. GODIŠNJI I KONAČNI DOHODAK

Kao što je već ranije spomenuto u prethodnom poglavlju ovoga rada, izvori dohotka su primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugih primitaka. Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, dohodak koji se oporezuje je dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala i drugi dohodak. Dohodak se prema ovom zakonu utvrđuje kao godišnji ili konačan dohodak.

Tablica 1. Godišnji i konačni dohoci

GODIŠNJI DOHODAK	Samostalna djelatnost	Obrti, slobodna zanimanja, i djelatnost poljoprivrede i šumarstva
	Dohodak od nesamostalnog rada	Plaća i mirovina
	Drugi dohodak	Djelatnosti trgovačkih putnika, agenata, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata, naknade za autorska djela, djelatnost članova upravnih i nadzornih odbora trgovačkih društava i ostali nespomenuti primici
KONAČNI DOHODAK	Dohodak od imovine i imovinskih prava	Najamnina, zakupnina, ustup autorskih prava, industrijskog vlasništva, otuđenje nekretnina i imovinskih prava, otpada
	Dohodak od kapitala	Kamate, kapitalni dobitci, dividende i udjeli u dobitku

Izvor: izrada autora prema: Wagner, A., Pezo, S. (2022) Obračun godišnjeg poreza na dohodak za fizičke osobe za 2021. godinu. Računovodstvo, revizija i financije, 2022(2), str. 111.

U tablici je prikazano koje se vrste primitaka smatraju godišnjim, a koji konačnim.

3.1. Godišnji dohodak

Godišnjim dohotkom se smatra dohodak koji ima izvor u primicima od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugim primicima koji se ne smatraju konačnim.¹⁸

Godišnji obračun poreza na dohodak provodi Porezna uprava po službenoj dužnosti u posebnom postupku na temelju podataka poslanih putem Obrazaca JOPPD i podacima iz Obrasca PK odnosno nakon podnošenja obrazaca ZPP DOH, INO DOH ili DOH, samo na dohotke koji se smatraju godišnjim dohocima. Prilikom obračuna poreza na dohodak tijekom poreznog razdoblja je propisana obveza obračuna i uplate poreza na dohodak, tako da isplatitelji uzimaju u obzir porezne olakšice u vidu osobnih odbitaka po osnovi uzdržavanih članova obitelji i djece, invalidnosti, Hrvatskih ratnih vojnih invalida ili prebivališta u potpomognutim područjima I. skupine i Grada Vukovara koji su prikazani u PK kartici ako je riječ o dohotku od nesamostalnog rada.¹⁹ Osobni odbici poreznih obveznika predstavljaju neoporezivi dio dohotka. Porezna uprava na kraju godine provodi poseban postupak i utvrđuje poreznu obvezu.

Tablica 2. Prikaz dodijeljenih koeficijenata za obračun osobnog odbitka

OSOBNI ODBITAK	Koeficijent	Mjesečna svota
Osnovni osobni odbitak	1,6	530,90 eura
Uzdržavani članovi uže obitelji i bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,7	232,27 eura
Prvo dijete	0,7	232,27 eura
Drugo dijete	1,0	331,81 euro
Treće dijete	1,4	464,53 eura
Četvrto dijete	1,9	630,44 eura
Peto dijete	2,5	829,53 eura
Šesto dijete	3,2	1.061,79 eura
Sedmo dijete	4,0	1.327,24 eura

¹⁸ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 151/22, čl. 12.

¹⁹ Wagner, A., Pezo, S. (2022) Obračun godišnjeg poreza na dohodak za fizičke osobe za 2021. godinu. Računovodstvo, revizija i financije, 2022(2), str. 111.

Osmo dijete	4,9	1.625,87 eura
Deveto dijete	5,9	1.957,68 eura
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,4	132,72 eura
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu	1,5	497,72 eura

Izvor: izrada autora prema: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/OsobniOdbitak.aspx (22.5.2023)

Dakle, u poseban postupak ulaze samo godišnji dohodci te postupak provodi Porezna Uprava samostalno ili nakon podnesenog ZPP-DOH-a. Kod konačnog dohotka nema postupka te je on jednom plaćeni porez tijekom godine koji se smatra konačnim.

Osobe koje su ostvarile dohodak od samostalne djelatnosti, nesamostalnog rada i drugi dohodak, mogu očekivati da Porezna Uprava krajem godine posebnim postupkom odredi dodatnu uplatu poreza ili mogu zatražiti povrat poreza po nekoj osnovi izračuna godišnjeg dohotka.

3.2. Konačni dohodak

Konačnim dohotkom smatra se dohodak koji ima izvor u primicima od imovine i imovinskih prava i kapitala te drugim primicima koji se smatraju konačnim.²⁰

Plaćanje poreza na dohodak tijekom godine smatra se uplatom predujma poreza na dohodak. Godišnja obveza poreza na dohodak ne utvrđuje se na sve primitke na koje je tokom poreznog razdoblja plaćen predujam poreza na dohodak. Plaćeni predujam na neke primitke se smatra konačno plaćenim porezom i ne uključuju se u godišnji obračun.

²⁰ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 151/22, čl. 12.

Za razliku od godišnjeg dohotka, konačni dohodak je kao što mu i sam naziv kaže konačan. Plaća se u paušalnom iznosu te kod njega nema dodatnog izračuna ni uplate krajem godine. Uplaćeni iznosi se smatraju konačno plaćenim te neovisno o ostvarenom primitku na kraju godine porezni obveznik neće dobiti razliku za uplatu poreza. Porezni obveznici koji su ostvarili konačni dohodak ne podnose godišnju prijavu poreza na dohodak te se na njih ne primjenjuje posebni postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak. Također je važno naglasiti da se pri utvrđivanju konačnog dohotka i konačnog poreza na dohodak ne priznaju osobni odbitci.²¹ Dakle, ako porezni obveznik nije iskoristio osnovni osobni odbitak, uvećanja osobnog odbitka za djecu i uzdržavane članove, invaliditet i slično, prilikom obračuna mirovine ili plaće, godišnji odbici mogu ostati neiskorišteni jer se neće provoditi dodatan postupak.

Primjerice, umirovljenik s prebivalištem u gradu gdje je propisana stopa prireza na dohodak 18% tijekom 2023. godine prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Mjesečni primitak od imovine mu je 500 eura. Mjesečni osobni odbitak umirovljenika iznosi 530,90 eura, nema uplaćenog poreza i prireza po osnovi mirovine, ali 30,90 eura ostaje neiskorišteno. Umirovljenik je član društva te tokom godine ostvaruje primitke po osnovi isplate dobitka. Društvo je prilikom isplate dobitaka obračunavalo i isplaćivalo predujmove poreza na dohodak i prireza koji se konačno plaćenim porezom. Na temelju toga umirovljenik ne može na kraju godine podnijeti godišnju poreznu prijavu niti se za te dohotke provodi poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak. Shodno tome, umirovljenik ne može ostvariti pravo na povrat poreza bez obzira na to što nije u cijelosti iskoristio osobni odbitak kod obračuna poreza na dohodak od mirovine.

Isto tako, porezni obveznik koji ostvaruje plaću te mu dio osobnih odbitaka ostane neiskorišten, a uz plaću ostvaruje i neki od konačnih dohodaka, godišnji osobni odbici mu mogu ostati neiskorišteni bez obzira na plaćeni predujam s osnove konačnih dohodaka.

²¹ Konačni dohodak. Porezna Uprava. Dostupno na: https://www.poreznauprava.hr/pozivni_centar/Stranice/konacni-dohodak.aspx (21.5.2023.)

4. DOHODAK OD NESMOSTALNOG RADA

Za nesamostalni rad se može reći da je to svaki rad koji posloprimac radi po danim uputama te na taj način ne snosi nikakav rizik. Primici od nesamostalnog rada su svi dohoci koje poslodavac u novcu ili naravi daje ili isplaćuje radniku po osnovi radnog odnosa. Primicima se smatra i poduzetnička plaća koja ulazi u rashode pri utvrđivanju poreza na dobit. U narednom poglavlju će se pobliže objasniti pojmovi primitaka i izdataka od nesamostalnog rada te će se primjerom prikazati obračun plaće radnika.

Tablica 3. Shema obračuna poreza iz plaće

1.	BRUTO PLAĆA	-	DOPRINOSI IZ PLAĆE	-	OSOBNI ODBITAK	-	OPOREZIVA OSNOVICA
2.	OPOREZIVA OSNOVICA	X	POREZNA STOPA 20% DO 3.981,69 eura 30% IZNAD 3.981,69 eura			=	POREZ
3.	POREZ	X	STOPA PRIREZA			=	PRIREZ NA POREZ
4.	BRUTO PLAĆA	-	DOPRINOSI IZ PLAĆE-POREZ I PRIREZ			=	NETO PLAĆA

Izvor: izrada autora prema: Mladineo, I. (2020) Porez na dohodak, radna skripta. Split: Sveučilišni odjel za stručne studije u Splitu, str. 7.

Glavna stavka obračuna poreza na dohodak je plaća. Bruto plaća predstavlja ugovoreni iznos koji će radnik dobiti za redovan radni odnos prije plaćanja mirovinskog osiguranja, poreza na dohodak i prireza. Neto plaća predstavlja iznos koji radniku sjeda na tekući račun u ime obavljenog posla.

Dohodak od nesamostalnog rada se javlja kao razlika između primitaka koji su pritekli u poreznom razdoblju te izdataka nastalih u istom razdoblju u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.

4.1. Primici od nesamostalnog rada

Zakon o porezu na dohodak propisuje sljedeće stavke koje se smatraju primicima po osnovi nesamostalnog rada:²²

1. svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos, a to su:
 - a) plaća koju poslodavac isplaćuje radnicima u svezi sa sadašnjim radom, prijašnjim radom po osnovi prijašnjeg radnog odnosa bez obzira na sadašnji status te osobe – umirovljenik ili neki drugi status, i to ako se radi o plaći za rad koji je obavljen za vrijeme radnog odnosa i možebitne druge isplate na koje je radnik imao pravo u vrijeme toga radnog odnosa neovisno kada je u toj godini prestao radni odnos, odnosno raskinut ugovor o radu ili budućim radom po osnovi sadašnjeg radnog odnosa
 - b) primici po osnovi naknada, potpora, nagrada i drugog, koje poslodavac isplaćuje ili daje radnicima iznad propisanih iznosa
 - c) plaća koju radniku umjesto poslodavca isplati druga osoba
 - d) naknada članu uprave i/ili izvršnom direktoru koji kao radnik u radnom odnosu obavlja određene poslove za poslodavca sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi
 - e) premije osiguranja koje poslodavci plaćaju za svoje radnike po osnovi životnog osiguranja, osiguranja njihove imovine, privatnoga zdravstvenog osiguranja, dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja iznad propisanog iznosa i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja iznad propisanog iznosa
 - f) svi drugi primici koje poslodavac isplaćuje ili daje radniku vezano uz radni odnos i odnos poslodavca i radnika bez obzira na oblik i način isplate ili temelja za isplatu,
2. poduzetnička plaća koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit
3. primici (plaća) fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva za rad u tim društvima

²² Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 106/18, 121/19, čl. 21.

4. primici (plaća) članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji im se isplaćuju za rad u tim tijelima i jedinicama i/ili
5. naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine, prema posebnom propisu

Osim navedenog, primicima po osnovi nesamostalnog rada se smatra i sljedeće:

1. mirovine ostvarene na temelju prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje
2. mirovine koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dokup dijela mirovine svojim radnicima u vrijeme njihovog umirovljenja, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja
3. mirovine koje se isplaćuju poduzetnicima koji su obavljali samostalnu djelatnost, poduzetnicima koji su plaćali porez na dobit i drugim osobama na temelju prijašnjih uplata doprinosa u propisano obvezno osiguranje, a koji su bili porezno dopustivi izdatak ili rashod i/ili
4. mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu

Pod primicima u naravi smatraju se korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje poslodavci i isplatitelji primitka daju radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju spomenute primitke. Primitak po osnovi povoljnijih kamata je razlika između ugovorene niže i stope kamate od 2% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna. Ove kamate se ne daju radnicima uprave.²³

²³ Ibidem

4.2. Primici koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada

Primicima od nesamostalnog rada se ne smatraju primici koje poslodavac i isplatitelj plaće omogućuje radnicima i fizičkim osobama koje se osposobljavaju za rad bez zasnivanja radnog odnosa u interesu obavljanja djelatnosti isplatitelja plaće i poslodavca, i to:²⁴

1. uređenje i opremanje radnih prostora i prostora za odmor i prehranu
2. posebna radna odjeća obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatitelja plaće, u skladu s posebnim propisima o zaštiti na radu te odjeća određena prema posebnim pravilima poslodavca
3. obvezni liječnički pregledi te sistematski kontrolni liječnički pregledi ako su omogućeni svim radnicima i fizičkim osobama
4. izobrazba i obrazovanje koje je u svezi s djelatnosti isplatitelja plaće i poslodavca
5. članarine po osnovi članstva u strukovnim komorama koje je obvezno za radnike pri izvršavanju određenih poslova
6. trošak cijepljenja protiv zaraznih bolesti koje poslodavac ili isplatitelj plaće omogućuje radnicima na svoj teret

Primicima od nesamostalnog rada se ne smatraju ni iznosi koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje kod naknada plaće branitelja iz Domovinskog rata prema posebnom zakonu od dana stjecanja prava za profesionalnu rehabilitaciju, za vrijeme rehabilitacije i od završene profesionalne rehabilitacije do samoga zaposlenja i to najduže dvanaest mjeseci od dana prestanka rehabilitacije. Primicima od nesamostalnog rada se ne smatraju ni zaštitni dodatak uz mirovinu planiran u proračunu jedinica lokalne i regionalne samouprave ili u državnom proračunu, novčana naknada radi tjelesnih oštećenja, doplatak za pomoć i njegu druge osobe, naknada plaće invalidu rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju, od dana nastanka same invalidnosti pa do dvadeset i četiri mjeseca od dana završetka profesionalne rehabilitacije kao ni dodatak za mirovinu isplaćen sukladno Zakonu o dodatku za mirovine ostvarene po Zakonu o mirovinskom osiguranju koji korisniku mirovine pripada do 31. prosinca 2011. godine.

²⁴ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 138/20, čl. 22.

Ako poslodavac i isplatiatelj plaće ili mirovine, fizičkim osobama, radnicima ili umirovljenicima isplaćuje plaću ili mirovinu po sudskoj nagodbi, izvansudskoj nagodbi ili sudskoj presudi, propisane zakonske kamate se ne smatraju primitkom od nesamostalnog rada te shodno tome ne podliježu oporezivanju. Isto tako, zatezne kamate od arbitražnih odluka, zatezne kamate prema rješenju službeničkih sudova te zatezne kamate na temelju nagodbi koje su sklopljene u postupcima za mirno rješenje spora do visine zakonske stope zakonskih kamata se također ne smatraju primicima od nesamostalnog rada.²⁵

4.3. Izdaci po osnovi nesamostalnog rada

Izdacima koji se oduzimaju od primitaka prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada se smatraju uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja ili doprinosi za mirovinsko osiguranje ako su sukladno odredbama zakona kojim se uređuju doprinosi za obvezna osiguranja propisani kao doprinosi koji se utvrđuju na osnovicu, a porezni obveznik je sam za sebe obveznik tako utvrđenih doprinosa.²⁶

4.4. Primjer obračuna plaće sa JOPPD-om

Radnik Mirko Mirkić koji ima prebivalište u Splitu i nema dodatnih osobnih odbitaka. Osiguranik je I i II mirovinskog stupa i ima dogovorenu bruto plaću u iznosu od 2.124,83 eura.

Radnica Andrea Andrić koja ima prebivalište u Splitu i uzdržava dijete. Osiguranik je samo I mirovinskog stupa i ima plaću u iznosu od 6.374,50 eura.

²⁵ Ibidem

²⁶ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 138/20, čl. 23.

Tablica 4. Obračun plaće

Ime i prezime		Mirko Mirkić	Andrea Andrić	UKUPNO
Bruto plaća		2.124,83	6.374,50	8.499,33
Doprinosi mirovinsko	Ukupno	424,97	1.274,90	1.699,87
	I stup	318,73	1.274,90	1.593,63
	II stup	106,24	0,00	106,24
Dohodak		1.699,87	5.099,60	6.799,47
Osobni odbici		531,21	763,61	1.294,82
Porezna osnovica		1.168,66	4.335,99	5.504,65
Osnovica za primjenu stope 20%		1.168,66	3.984,06	5.152,72
Osnovica za primjenu stope 30%		0,00	351,93	351,93
Porez 20%		233,73	796,81	1.030,54
Porez 30%		0,00	105,58	105,58
Ukupno porez		233,73	902,39	1.136,12
Priraz		35,06	135,36	170,42
Ukupno porez i priraz		268,79	1.037,75	1.306,54
Neto plaća		1.431,08	4.061,85	5.492,93
Neoporeziva isplata		0,00	0,00	0,00
Ukupna neto isplata		1.431,08	4.061,85	5.492,93
Doprinosi na plaću	zdravstveno osiguranje	350,60	1.051,80	1.402,39

Izvor: izrada autora

Doprinosi na plaću računaju se na bruto iznosu. Prvi osiguranik je obveznik 1. i 2. stupa, dok je drugi obveznik samo drugog stupa. Dohodak je razlika koja se dobije kada se od bruto plaće oduzmu ukupni doprinosi za mirovinsko osiguranje. Osobni odbitak je komponenta koja umanjuje poreznu osnovicu te njegov iznos ovisi o broju uzdržavanih članova, djelomičnoj invalidnosti poreznog obveznika i/ili uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece te 100%-tne invalidnosti poreznog obveznika i/ili uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece ako su osobe s 100% invaliditetom i/ili radi invaliditeta imaju pravo na tuđu pomoć i njegu temeljem posebnog propisa. Shodno tome, za poreznog obveznika bez uzdržavanog člana osobni odbitak iznosi 531 eura (faktor $1,6 \times$ osnovica 332 eura), a za poreznog obveznika sa jednim djetetom ili uzdržavanim članom 763 eura ($531 \text{ eura} + \text{faktor } 0,7 \times \text{osnovica } 332 \text{ eura}$). Što je veći osobni odbitak to je manji iznos porezne osnovice, a time i veća neto plaća. Porezna osnovica se računa na način da se oduzme od dohotka osobni odbitak, te se na taj iznos obračunaju porez i prirez. Porez se obračunava na poreznu osnovicu, i to tako da se porezna osnovica do 3.982 eura oporezuje s 20%, a iznos iznad 3.982 eura s 30%. Prirez se obračunava na ukupni iznos poreza i ovisi o mjestu stanovanja, npr. za grad Split iznosi 15%, dok za Zagreb 18%. Doprinosi za zdravstveno osiguranje obračunavaju se na iznos bruto plaće, tako da se 16.5% pomnoži sa bruto plaćom.

Tablica 5. JOPPD B

1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja /osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/ osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada pema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađeni sati rada	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/ nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu
1	04090	1	0001	0	3	168	0	2.124,83	318,73	350,60
	04090	Mirko	0001	0	1	1.4.2022.	30.4.2022.	2.124,83	106,24	0,00
2	04090	2	0001	0	3	168	0	6.374,50	1.274,90	1.051,79
	04090	Andrea	0001	0	1	1.4.2022.	30.4.2022.	6.374,50	0,00	0,00

12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
0,00	0,00	0,00	424,97	531,21	233,73	0	1	2.124,83
0,00	0,00	0,00	1.699,87	1.168,66	35,06	0,00	2.095,09	
0,00	0,00	0,00	1.274,90	763,61	902,39	0	1	6.374,50
0,00	0,00	0,00	5.099,60	4.335,98	135,36	0,00	4.061,85	

Izvor: snimak zaslona izrade autora

Slika 1. JOPPD A

MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA

OBRAZAC JOPPD
- stranica A-

IZVJEŠĆE
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 10.03.2022.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	22069	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1.	PODNOŠITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA
1.	Naziv/ime i prezime				
2.	Adresa				
3.	Adresa elektroničke pošte				
4.	OIB				
5.	Oznaka podnosioca		1		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE		2	IV.2. BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	2
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				I Z N O S
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				1.306,54
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				1.306,54
1.2.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (mirovina)				
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala				
3.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava				
4.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja				
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				
6.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata				
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske <u>solidarnosti po osnovi radnog odnosa</u>				1.593,63
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi poduzetničke plaće				
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima				
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osobe osigurane u određenim okolnostima				
6.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem				
7.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose				
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				106,24
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka				
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi poduzetničke plaće				

4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
5.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	
6.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
VI.3. DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa	1.402,39
2.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi radnog odnosa	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi poduzetničke plaće	
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka	
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	
7.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje – za obveznike po osnovi korisnika mirovina	
8.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
9.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
10.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osobe osigurane u određenim okolnostima	
11.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
12.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
VI.4. DOPRINOS ZA ZAPOSŁJAVANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje	
2.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
VII. ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI		
VIII. NAPLAĆENA KAMATA ZA DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE		
IX. UKUPAN IZNOS NEOPOREZIVIH PRIMITAKA NEREZIDENATA KOJE ISPLAĆUJU NEPROFITNE ORGANIZACIJE DO PROPISANOG IZNOSA		
X. PODACI O BROJU OSOBA I NAKNADI UTVRĐENOJ SUKLADNO ODREDBAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM		
1.	Broj osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposliti	
2.	Iznos obračunane naknade	

IZVJEŠĆE SASTAVIO _____
(IME, PREZIME I POTPIS)

POTPIS SLUŽBENIKA PU _____

POTPIS I PEČAT
OVLAŠTENE OSOBE
OBVEZNIKA PODNOŠENJA _____

DATUM PRIMITKA

_____|_____|_____|_____|_____|

Izvor: snimak zaslona prema izradi autora

5. GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA

Porez na dohodak se konačno utvrđuje temeljem godišnje porezne prijave koju porezni obveznik mora podnijeti nadležnoj Poreznoj upravi prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Nerezidenti ju podnose ispostavi područnog ureda Porezne uprave koja je nadležna prema sjedištu isplatitelja plaće odnosno primitaka ili većeg dijela njegove imovine, odnosno prema mjestu u kojem je većinski obavljao djelatnost ili mjestu u kojem su se koristila imovinska prava na temelju kojih je ostvario dohodak. Godišnja porezna prijava se podnosi do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu, u propisanom obliku i sadržaju. Rezidenti je podnose za dohodak ostvaren u tuzemstvu i inozemstvu, dok ju nerezidenti podnose samo za dohodak koji su ostvarili u tuzemstvu. Godišnja porezna prijava i primjena posebnog postupka ovise o ostvarenim izvorima godišnjeg dohotka te su porezni obveznici koji podnose godišnju poreznu prijavu u istoj dužni iskazati sve ostvarene godišnje dohotke.

5.1. Obveznici godišnje porezne prijave

Godišnju poreznu prijavu obavezno podnosi:²⁷

1. Porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari dohodak od samostalne djelatnosti i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti
2. Porezni obveznik- rezident za dohodak od nesamostalnog rada koji prema posebnom zakonu ostvari kao član posade broda na međunarodnoj plovidbi
3. Porezni obveznik ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plati porez na dohodak

U godišnjoj poreznoj prijavi su porezni obveznici obvezni iskazati sve ostvarene oporezive dohotke, osim onih ostvarenih po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi ako spomenuti sukladno posebnom propisu ne podliježe oporezivanju i dohotka koji Republika Hrvatska u skladu s međunarodnim ugovorima izuzima od oporezivanja te dohotka koji se smatra konačnim.

²⁷ Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 106/18, 121/19, čl. 48.

Obveznicima poreza na dohodak koji su dužni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a ne podnesu je ili su im podaci iz prijave netočni ili nepotpuni, porez na dohodak se utvrđuje procjenom.

Porezni obveznik ne podnosi godišnju poreznu prijavu za dohodak od kapitala, dohodak od imovine i imovinskih prava, drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa, drugi dohodak po osnovi privremenih sezonskih poslova u poljoprivredi i dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu. Također, godišnju poreznu prijavu nisu dužni podnositi ni porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak utvrđivanja poreza.

5.2. Poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak

Godišnji porez na dohodak se utvrđuje ili u posebnom postupku ili na temelju podnesene godišnje porezne prijave. Posebnim postupkom se smatra postupak utvrđivanja ukupnog godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak i ukupnog godišnjeg dohotka. Provodi ga Porezna uprava po službenoj dužnosti. Godišnji dohodak na koji se primjenjuje poseban postupak je dohodak od nesamostalnog rada (osim na porezne obveznike rezidente koji ostvaruju dohodak kao članovi broda na međunarodnoj plovidbi) i drugi dohodak koji se ne smatra konačnim ostvaren u poreznom razdoblju.²⁸

Međutim, ako navedeni porezni obveznici imaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave, neovisno tome što su ostvarili drugi dohodak koji se ne smatra konačnim i/ili dohodak od nesamostalnog rada, neće se primijeniti poseban postupak već su navedene dohotke dužni iskazati u godišnjoj poreznoj prijavi.

5.3. Godišnja porezna prijava na primjeru pomoraca

Bez obzira na državnu pripadnost broda, član posade u međunarodnoj plovidbi koji ima prebivalište ili uobičajeno boravište na području Republike Hrvatske je obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi osim ako je plovio sto osamdeset i tri dana ili više u godini za koju se određuje obveza poreza na

²⁸ Lončar, G. (2021) Obveza podnošenja godišnje porezne prijave i primjena posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak za 2021.godinu. Porezni vjesnik, 1(21), str. 39.

dohodak. Shodno tome, iako je obvezan predati poreznu prijavu, član posade nije obveznik poreza na dohodak ako je plovio sto osamdeset i tri dana ili više od toga u 2022. godini. Nasuprot tome, član posade broda koji je proveo u plovidbi manje od sto osamdeset i tri dana je porezni obveznik poreza na dohodak te njegovi primici podliježu godišnjem obračunu poreza na dohodak. Na ovoj način se postupa prema odredbama Općeg poreznog zakona koji propisuje da porezni obveznik ima prebivalište ondje gdje ima stan u posjedu ili vlasništvu neprekidno sto osamdeset i tri dana u kalendarskoj godini. Isti broj dana vrijedi i za uobičajeno boravište.²⁹

Pomorski dodatak je neoporezivi dio ukupnog primitka koji smanjuje oporezivi dio dohotka od nesamostalnog rada. Pomorski dodatak se kao izdatak pomorcu u međunarodnoj plovidbi priznaje u iznosu od 53,12 eura po danu.³⁰ Isplaćeni pomorski dodatak se ne prikazuje u obrascu JOPPD. Svota ukupnog izdatka se izračunava na način da se 53,12 eura pomnoži sa brojem dana provedenih u međunarodnoj plovidbi, a obračun pomorskog dodatka su dužni obaviti članovi posadi pri predaji porezne prijave putem Obrasca EPOM.

Prije predaje porezne prijave članovi posade trebaju prilagoditi posebnu dokumentaciju koju će prilagati uz godišnju poreznu prijavu- Obrazac DOH. S obzirom na to da ni članovi posade ni poslodavac nemaju obvezu plaćanja predujma poreza na dohodak, član posade je obvezan podnijeti godišnju prijavu poreza na dohodak i to bez obzira na broj dana proveden u međunarodnoj plovidbi. Porezna prijava se podnosi u Obrascu DOH, u uz nju se Poreznoj upravi dostavljaju i potvrda o isplaćenim primicima, Obrazac EPOM i Obrazac DPOM.

Tuzemni poslodavac potvrdu o isplaćenim primicima od nesamostalnog rada mora dostaviti Poreznoj upravi i članu posade najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu. Tu potvrdu je obavezno dostaviti od strane poslodavca jer se pomorcima tijekom godine primitci ne iskazuju u Obrascu JOPPD.

Ako je član posade broda u međunarodnoj plovidbi nije ostvario na brodu sto osamdeset i tri dana ili više, primici ostvareni na brodu mu podliježu godišnjem obračunu poreza na dohodak. Ukupan broj dana se utvrđuje evidencijom lučke kapetanije te je lučka kapetanija obvezna Poreznoj upravi i članu posade broda u međunarodnoj plovidbi najkasnije do 31. siječnja tekuće godine dostaviti

²⁹ Opći porezni zakon. Narodne Novine br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22, čl. 43.

³⁰ Pravilnik o porezu na dohodak. Narodne Novine br. NN 10/2017, čl. 7.

Potvrdu o danima u međunarodnoj plovidbi u Obrascu DPOM.³¹ Ukupan broj dana se utvrđuje na način da se stvarnom broju dana plovidbe u poreznom razdoblju broj dana može povećati za dane plovidbe, dane provedene u stručnoj izobrazbi, dane liječenja zbog povreda i bolesti koje član posade nije u prethodnoj godini uračunao u 183 dana. Tome se pridodaje i dodatni dani za putovanje i to jedan dan prije dana svakog ukrcaja i iza svakog ukrcaja kada je mjesto ukrcaja i iskrcaja županija prebivališta ili uobičajenog boravišta, dva dana prije ukrcaja i poslije iskrcaja ako je ukrcaj i iskrcaj izvan županije koja je mjesto prebivališta ili uobičajenog boravišta te četiri dana prije svakog ukrcaja i iskrcaja ako je luka ukrcaja ili iskrcaja izvan Republike Hrvatske. Tome se još pridodaju i dani provedeni u stručnoj izobrazbi i stvarni dani liječenja bolesti i povreda. Iz Potvrde o danima u međunarodnoj plovidbi, odnosno, Obrasca DPOM se utvrđuje porezni status člana posade.

U svrhu utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada i utvrđivanja poreznog dodatka, član posade broda je obvezan popuniti i priložiti godišnjoj poreznoj prijavi Obrazac EPOM , odnosno Evidenciju o primicima od nesamostalnog rada. Obrazac se sastoji od podataka iz Obrasca DPOM i podataka iskazanih u Potvrdi o isplaćenim primicima od nesamostalnog rada.

Primjerice, član posade broda u međunarodnoj plovidbi je tijekom 2022. godine je na plovidbi proveo dvjesto četrdeset dana. Dohodak koji je ostvario ne podliježe oporezivanju jer je na plovidbi proveo više od sto osamdeset i tri dana. Porezni obveznik je obvezan podnijeti poreznu prijavu za 2022. godinu. Popunjava obrazac DOH uz koji je obvezan priložiti i obrasce DPOM i EPOM te potvrdu isplatitelja o ukupno isplaćenim primicima u poreznom razdoblju.

Porezna osnovica pomorca koji je obvezan podmiriti porez na dohodak u Republici Hrvatskoj utvrđuje se na Obrascu DOH.

Tablica 6. Porezna osnovica pomorca

1.	OSTVARENI PRIMICI
2.	-POMORSKI DODATAK
3.	=UKUPNO OSTVARENI PRIMICI
4.	-IZDACI ZA DOPRINOSE ZA OBVEZNA OSIGURANJA I DOPRINOSI ZA STAŽ OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM

³¹ Pravilnik o porezu na dohodak. Narodne Novine br. NN 10/2017, čl. 59.

5.	=DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA KOJI SE OPOREZUJE PREDAJOM POREZNE PRIJAVE
6.	-OSOBNi ODBICI
7.	-OLAKŠICE (ZDRASTVENO OSIGURANJE I DAROVANJE)
8.	=POREZNA OSNOVICA
9.	X STOPE POREZA NA DOHODAK
Na utvrđenu svotu porezne osnovice primjenjuje se porezna stopa od 20% na poreznu osnovicu od 47.808,77 eura i sve iznad 47.808,77 eura po stopi od 30%	
	X MOŽEBITNI PRIREZ
10.	= UKUPNO POREZ NA DOHODAK+PRIREZ

Izvor: Izrada autora prema: Božina, A. Pomorci godišnja porezna prijava poreza na dohodak. Računovodstvo, revizija i financije, 2022(2), str. 111.

S druge strane, ako primjerice pomorac na brodu u međunarodnoj plovidbi provede sto trideset dana te je po osnovi primitaka od nesamostalnog rada ostvario 13.280,21 eura te je uplatio 1.992,03 eura na ime doprinosa za obvezno osiguranje prema rješenju Porezne uprave, u obrascu EPOM član posade sam određuje svotu pomorskog dodatka koji u ovom slučaju iznosi 6.905,71 eura te oporezivi primitak iznosi 6.374,50 eura. Tu svotu porezni obveznik upisuje u godišnjoj poreznoj prijavi.

Tablica 7. Godišnja porezna prijava

4.1.1. PLAĆA					
Red. br	OIB	UKUPNI IZNOS PRIMITAKA	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PLAĆE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
	POSLODAVCA/ ISPLATITELJA				
1	2	3	4	5(3-4)	6
1.	111111111111111111	6.374,50	1.992,03	4.382,47	-
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
UKUPNO 4.1.1.				4.382,47	-

Izvor: izrada autora

Po ukupno 4.1.1. se upisuje ukupan zbroj podataka iz stupca 5 i 6 koji su iskazani pod 4.1.1. Obrasca DOH.

Ako član posade broda u međunarodnoj plovidbi nije obvezan u poreznom razdoblju podmiriti porez na dohodak, ne treba iskazivati podatke o ostvarenom dohotku od nesamostalnog rada pod točkom 4.1.1., ali Obrascu DOH treba priložiti Potvrdu o primicima ostvarenim tijekom 2022. godine, DPOM i EPOM.

6. GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA – PRIMJERI

U ovom dijelu rada će se na praktičnim primjerima prikazati godišnja porezna prijava.

6.1. Primjer povrata poreza na dohodak za mlade osobe

Porezni obveznik je mlada osoba rođena 2000. godine, odnosno ima 23 godine te živi i radi u Splitu. Tijekom 2023. godine ostvaruje mjesečnu plaću u bruto iznosu od 1.300,00 eura.

Tablica 8. Godišnji obračun plaće mlade osobe

Bruto plaća	Doprinosi mirovinsko			Dohodak	Osobni odbici	Porezna osnovica	Porez 20"%	Ukupno porez	Priraz	Ukupno porez i priraz	Neto plaća	Zdravstveno osiguranje
	I stup	II stup	Ukupno									
15.600,00	2.340,00	780,00	3.120,00	12.480,00	6.370,80	6.109,20	1.221,84	1.221,84	183,28	1.405,12	11.074,88	2.574,00

Izvor: izrada autora

Godišnja bruto plaća osobe u 2023. godini iznosi 15.600,00 eura, te nakon plaćanja doprinosa iz plaće u iznosu od 3.120,00 eura, poreza na dohodak u iznosu od 1.221,84 eura i priraza porezu na dohodak u iznosu od 183,28 eura, ostvaruje godišnju neto plaću od 11.074,88 eura. Sukladno s tim, osoba je po osnovi nesamostalnog rada u 2023. godini ostvarila dohodak od 12.480,00 eura.

S obzirom na to da je osoba mlađa od 25. godine, Porezna uprava će izvršiti povrat plaćenog poreza na dohodak i priraza porezu na dohodak u ukupnom iznosu od 1.405,12 eura. Porezni obveznik će do 30. lipnja dobiti rješenje o utvrđenoj svoti poreza i priraza na dohodak, te će se izvršiti povrat poreza na račun mlade osobe. Sukladno tome će se ukupna neto plaća osobe u 2023. godini povećati na iznos od 12.480,00 eura.

6.2. Primjer gubitka prava na uvećanje osobnog odbitka za dijete

Uzdržavano dijete je tijekom 2023. godine primilo na tekući ili žiroračun naknadu za rad putem studentskog servisa u iznosu od 3.300,00 eura, te time premašilo iznos primitaka do kojeg se neka fizička osoba može smatrati uzdržavanim članom, koji iznosi 3.185,38 eura.

Roditelj djeteta je koristio povećanje osobnog odbitka za uzdržavano dijete cijelu godinu, te koristio mjesečni osobni odbitak u iznosu od 763,61 eura tj. 9.163,35 eura na godišnjoj razini.

S obzirom da je uzdržavano dijete ostvarilo više od 3.185,38 eura u godini, a roditelj ga nije maknuo s porezne kartice, Porezna uprava će provesti poseban postupak u kojem će uzeti u obzir samo osnovni osobni odbitak roditelja od 6.374,50 eura, umjesto 9.163,35 eura koliko je korišteno tijekom obračuna mjesečne plaće.

Tablica 9. Izračun ukupne godišnje obveze bez uvećanja osobnog odbitka

Ime i prezime	Godišnji obračun s uzdržavanim članom	Godišnji obračun bez uzdržavanog člana
Bruto plaća	11.155,37	11.115,37
Mirovinsko I. stup	1.673,30	1.673,37
Mirovinsko II. Stup	557,76	557,76
Dohodak	8.924,30	8.924,30
Osobni odbici	8.924,30	6.374,50
Porezna osnovica	0,00	2.549,80
Porez 20%	0,00	509,96
Ukupno porez	0,00	509,96
Priraz	0,00	76,49
Ukupno porez i priraz plaćen	0,00	0,00
Porez po godišnjem obračunu		586,46
Ukupno porez i priraz na uplatu		586,45

Izvor: izrada autora

6.3. Primjer povrata poreza zbog rođenja djeteta

Poreznom obvezniku je rođeno dijete tijekom 2023. godine, međutim, nije upisano na poreznu karticu od ni jednog roditelja tijekom godine.

Da bi porezni obveznik ostvario pravo na uvećanje osobnog odbitka od rođenja djeteta, treba podnijeti ZPP-DOH, zbog razloga što poslodavac nije koristio uvećanje osobnog odbitka.

Uz ZPP-DOH obavezno treba priložiti rodni list djeteta te poslati i izjavu drugog roditelja u kojoj će odobriti korištenje osobnog odbitka djeteta u posebnom postupku za prvog roditelja.

Slika 2. ZPP-DOH kod rođenja djeteta

Obrazac ZPP-DOH						
I. Podaci o nadležnoj ispostavi Porezne uprave						
1. Područni ured						
2. Ispostava						
II. Podaci o poreznom obvezniku/podnosiocu zahtjeva						
1. Ime i prezime						
2. OIB						
3. Adresa						
4. Broj telefona						
OBRAZAC ZA PRIZNAVANJE PRAVA U POSEBNOM POSTUPKU ZA 2023. GODINU						
III. PRIZNAVANJE PRAVA NA POREZNE OLAKŠICE U POSEBNOM POSTUPKU						
<u>Molim da mi se prizna pravo na uvećani osobni odbitak u posebnom postupku po osnovi:</u>						
III.1. Uzdržanih članova uže obitelji i/ili djece i njihove invalidnosti/tjelesnog oštećenja						
R. br.	IME I PREZIME/SRODSTVO	OIB	INVALID (I ili II)	RAZDOBLJE KORIŠTENJA OD/DO	OSOBNIM ODBITAK DIJELI SE S OSOBOM	
					OIB	POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1.	Ante Antić	13456789		05.05.23.-31.12.23.		
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

Izvor: izrada autora prema Poreznoj upravi: Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DOHODAK/ZPP-DOH.pdf (29.6.2023)

7. ZAKLJUČAK

Porezi predstavljaju prisilna novčana davanja državi te se njima pokrivaju rashodi cjelokupne države. Zdravstvo, javna sigurnost, socijalna skrb, obrazovanje i slično se u Republici Hrvatskoj smatraju besplatnima ali ih država financira upravo iz poreza. Među njima se ponajviše ističe porez na dohodak. On ima dominantnu fiskalnu ulogu te uvelike utječe na gospodarstvo te sveukupno jačanje države. Kao predmet oporezivanja se u ovom slučaju javljaju ukupni prihodi poreznog obveznika te se shodno tome smatra i jednim od najosobnijih poreza. Svrha poreza na dohodak je povećanje državnog proračuna te tereti svaku zaposlenu osobu na području Republike Hrvatske. On najjednostavnije rečeno predstavlja oporezivanje rada pa se tako porezni obveznici s većim primanjima oporezuju i po višim stopama od onih s nižim primanjima.

Dohodak koji se oporezuje prema Zakonu o porezu na dohodak je dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala te drugi dohodak. Kao obveznici poreza na dohodak se javljaju sve fizičke osobe koje ostvaruju dohodak.

Ovaj rad se posebice fokusirao na dohodak od nesamostalnog rada. On se javlja kao razlika između primitaka koji su pritekli u poreznom razdoblju te izdataka nastalih u istom razdoblju. U radu je naveden primjer obračuna plaće radnika sa JOPPD-om.

U glavnom djelu rada je pobliže objašnjena godišnja porezna prijava. Njom se konačno utvrđuje porez na dohodak. Predstavlja prijavu koju porezni obveznik mora podnijeti nadležnoj Poreznoj upravi prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Podnosi se do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Godišnju poreznu prijavu obavezno mora podnijeti porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari dohodak od samostalne djelatnosti i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti, rezident za dohodak od nesamostalnog rada koji prema posebnom zakonu ostvari kao član posade broda na međunarodnoj plovidbi te porezni obveznik ako Porezna uprava zatraži da naknadno plati porez na dohodak.

Godišnja porezna prijava obvezuje porezne obveznike da iskažu sve ostvarene oporezive dohotke, osim onih ostvarenih po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi ako spomenuti sukladno

posebnom propisu ne podliježe oporezivanju dohotka koji Republika Hrvatska u skladu s međunarodnim ugovorima izuzima od oporezivanja te po dohotka koji se smatra konačnim. U radu je na praktičnom primjeru prikazana godišnja porezna prijava pomoraca.

Cilj ovog rada je bio pobliže prikazati svrhu poreza na dohodak te godišnje porezne prijave. Osim teorijskog dijela, kroz primjere je prikazana godišnja porezna prijava, povećanje i smanjenje osobnog odbitka, ZPP-DOH i slično. U posljednjem poglavlju su prikazani primjeri povrata poreza dohotka za mlade osobe, gubitka prava na uvećanje osobnog odbitka za dijete te primjer povrata poreza zbog rođenja djeteta.

Iako se porez na dohodak smatra prisilnim davanjem koje ne ovisi o volji pojedinca, već je nametnuto od strane države, u radu je vidljivo da je njegova naplata nužna za rast gospodarstva, povećanje državnog proračuna, financiranje javnih službi te blagostanje zajednice.

LITERATURA

Knjige

1. Arbutina, H. (1997) Određivanje osobnog i predmetnog obuhvata porezne obveze pri oporezivanju dohotka i dobiti. Zagreb: Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu
2. Jelčić, B. (1997) Javne financije. Zagreb: Informator
3. Jelčić, B. (2011) Porezi opći dio. Zagreb: Visoka poslovna škola Libertas
4. Jelčić, B. (2011) Porezi. Zagreb: Visoka poslovna škola Libertas
5. Jurković, P. (2002). Javne financije. Zagreb: Masedija
6. Lešić, D. i Balog, A. (2021) Temelji poreznog sustava. Zatrešić: Veleučilište Baltazar, str.3
7. Petersen, H.G. (1988). Finanzwissenschaft. Stuttgart: Kohlhammer
8. Wagner, A., Pezo, S. (2022) Obračun godišnjeg poreza na dohodak za fizičke osobe za 2021. godinu. Računovodstvo, revizija i financije

Internetski izvori

1. Porezna uprava. Porezni sustav Republike Hrvatske. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naslovna_tablica_psrh.aspx (29.4.2023.)
2. Narodne Novine. Zakon u porezu na dohodak. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_12_115_2525.html (6.5.2023.)
3. Porezna uprava. Dohodak od imovine i imovinskih prava. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/dohodak-od-imovine-i-imovinskih-prava.aspx (6.5.2023.)
4. Ministarstvo financija. Oporezivanje drugog dohotka. Porezne obveze i obvezni doprinosi. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/167_DrugiDohodak.pdf (6.5.2023.)
5. Konačni dohodak. Porezna Uprava. Dostupno na: https://www.poreznauprava.hr/pozivni_centar/Stranice/konacni-dohodak.aspx (21.5.2023.)

Zakoni

1. Opći porezni zakon. Narodne Novine br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22, čl. 43.
2. Pravilnik o porezu na dohodak. Narodne Novine br. NN 10/2017, čl. 7.
3. Pravilnik o porezu na dohodak. Narodne Novine br. NN 10/2017, čl. 59.
4. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 106/18, 121/19, čl. 21.
5. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 106/18, 121/19, čl. 48
6. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 115/2016, čl. 28.
7. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 106/18, čl. 5.
8. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 121/19, čl. 2.
9. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 106/18, čl. 6.
10. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 115/2016, čl. 64
11. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 138/20, čl. 22.
12. Zakon o porezu na dohodak. Narodne novine br. 151/22, čl. 12.

Citiranje znanstvenih i stručnih članaka u časopisima

1. Božina, A. Pomorci godišnja porezna prijava poreza na dohodak. Računovodstvo, revizija i financije, 2022(2), str. 111.
2. Lončar, G. (2021) Obveza podnošenja godišnje porezne prijave i primjena posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak za 2021.godinu. Porezni vjesnik, 1(21), str. 39.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Godišnji i konačni dohoci	9
Tablica 2. Prikaz dodijeljenih koeficijenata za obračun osobnog odbitka.....	10
Tablica 3. Shema obračuna poreza iz plaće	13
Tablica 4. Obračun plaće.....	18
Tablica 5. JOPPD B	20
Tablica 7. Porezna osnovica pomorca.....	26
Tablica 8. Godišnja porezna prijava.....	27
Tablica 9. Godišnji obračun plaće mlade osobe.....	29
Tablica 10. Izračun ukupne godišnje obveze bez uvećanja osobnog odbitka.....	30

POPIS SLIKA

Slika 1. JOPPD A.....	21
Slika 2. ZPP-DOH kod rođenja djeteta.....	31